

PROGRAM STUDIÓW NA KIERUNKU

Logopedia ogólna i kliniczna studia II stopnia stacjonarne

**DLA KOLEJNYCH CYKLI KSZTAŁCENIA POCZĄWSZY OD CYKLU ROZPOCZYNAJĄCEGO
SIĘ W ROKU AKADEMICKIM 2024/2025**

SPIS TREŚCI

- 1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów**
- 2. Charakterystyka kierunku**
- 3. Łączna liczba godzin i ECTS w ramach cyklu kształcenia**
- 4. Sylwetka absolwenta**
- 5. Plan studiów**

1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów	
Nazwa wydziału	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Nazwa kierunku studiów	Logopedia Ogólna i Kliniczna
Poziom kształcenia	Studia II stopnia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Język nauczania	Polski
Przyporządkowanie do obszaru lub obszarów kształcenia	Logopedia należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Praca logopedy w ochronie zdrowia polega na udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej, czyli podejmowaniu działań służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz wykonywaniu innych działań medycznych diagnostyczno-terapeutycznych wynikających z procesu leczenia prowadzonego przez lekarza. Logopeda może również pracować w placówkach oświatowych.
Dziedzina nauki	nauki medyczne i nauki o zdrowiu; nauki społeczne; nauki humanistyczne
Dyscyplina naukowa	Nauki medyczne
Czas trwania studiów/liczba semestrów	2 lata / 4 semestry
Łączna liczba godzin zajęć	2250
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	90
Wymagania związane z ukończeniem studiów	Studia na kierunku Logopedia Ogólna i Kliniczna trwają 2 lata (4 semestry) oraz kończą się napisaniem pracy magisterskiej i egzaminem dyplomowym. Absolwent uzyskuje dyplom oraz tytuł magistra (poziom VII Polskiej Ramy Kwalifikacji). Przez ten czas studenci zobowiązani są uzyskać 90 punktów ECTS. Absolwent ma możliwość dalszego kształcenia na studiach trzeciego stopnia.
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	Magister

Efekty uczenia się

Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Opis kierunkowego efektu uczenia się Po ukończeniu studiów absolwent posiada/zna/potrafi/wykazuje:	Odniesienie do charakterystyk efektu uczenia się dla poziomu 6/poziomu 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji odnoszącego się do tego efektu uczenia się
WIEDZA		
L2.W.01	w pogłębionym stopniu teorie naukowe z zakresu językoznawstwa oraz diagnozy i terapii logopedycznej, kryteria klasyfikacji zaburzeń mowy i opóźnień akwizycji systemu językowego i rozwoju mowy, a także najnowsze osiągnięcia i główne kierunki rozwoju ww. dyscyplin	P7S_WG
L2.W.02	w pogłębionym stopniu terminologię stosowaną w literaturze przedmiotu, zwłaszcza w zakresie językoznawstwa, a także zależność między logopedią a innymi dyscyplinami naukowymi	P7S_WG
L2.W.03	w pogłębionym stopniu metodologię badań językowo-komunikacyjnych i logopedycznych oraz zasady praktyki logopedyczno-pedagogiczne diagnostyczno-terapeutycznej opartej na argumentach naukowych	P7S_WG
L2.W.04	w pogłębionym stopniu metodologię badań psychospołecznych i logopedycznych, zasady praktyki logopedyczno-pedagogiczne diagnostyczno-terapeutycznej opartej na argumentach naukowych, zaawansowane metody analizy i interpretacji objawów pozajęzykowych charakterystycznych dla zaburzonego rozwoju mowy i nabytych zaburzeń mowy	P7S_WG
L2.W.05	w pogłębionym stopniu zaawansowane metody analizy i interpretacji objawów językowych charakterystycznych dla zaburzonego rozwoju mowy i nabytych zaburzeń mowy, a także metody korygowania wad wymowy u dzieci i dorosłych oraz stymulowania rozwoju mowy u dzieci z opóźnieniami i zaburzeniami	P7S_WG

L2.W.06	w pogłębionym stopniu procesy fizjologiczne i patologiczne zachodzące w narządach mowy, głosu, słuchu oraz w układzie nerwowym człowieka, związane z aktem komunikacji językowej, przebiegającym w sposób prawidłowy lub zaburzony, a także medyczne procedury diagnostyczno-rehabilitacyjne, istotne z punktu widzenia zadań logopedy	P7S_WG, P7S_WK
L2.W.07	w pogłębionym stopniu strukturę i funkcjonowanie placówek sprawujących opiekę logopedyczną w Polsce i zagranicą, podstawowe i zaawansowane narzędzia diagnostyczne i pomoce terapeutyczne, uwarunkowania wykonywania zawodu logopedy, a także prawną, społeczną, kulturową i ekonomiczną sytuację pacjentów oraz możliwości realizacji ich potrzeb	P7S_WK
L2.W.08	w pogłębionym stopniu zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej, w szczególności w odniesieniu do własnej pracy naukowej oraz wynalazków wykorzystywanych w badaniach logopedycznych.	P7S_WK
L2.W.09	w pogłębionym stopniu terminologię logopedyczną oraz lingwistyczną, psychologiczną i medyczną stosowaną w logopedii	P7S_WG
L2.W.10	w pogłębionym stopniu neurologiczne podstawy logopedii: zna objawy i zespoły neurologiczne oraz choroby neurologiczne u osób w wieku dorosłym i starszym; zna etiologię i objawy udaru niedokrwiennego, udaru krwotocznego, guza mózgu; zna metody diagnostyczne stosowane w neurologii	P7S_WG
L2.W.11	w pogłębionym stopniu terminologię oraz przyczyny występowania nowotworów w obrębie krtani, zna metody leczenia i rozróżnia nazewnictwo: laryngektomia częściowa, całkowita, chordektomia. Zna rozpoznania medyczne stosowane w otolaryngologii dotyczące nowotworów.	P7S_WG
L2.W.12	w pogłębionym stopniu rozpoznaje, opisuje i rozumie skutki operacji całkowitego usunięcia krtani. Zna różne sposoby rehabilitacji głosu zastępczego i metody wywoływania go, rozumie mechanizm zaburzeń połykania, które mogą wystąpić po laryngektomii. Student wie w jaki sposób metodologicznie zaplanować terapię głosu, mowy i połykania uwzględniając różnice w potrzebach pacjentów. Zna zasady opieki okołoperacyjnej i ambulatoryjnej nad pacjentem po operacji laryngektomii całkowitej. Zna klasyfikację głosu przetykowego i poziomu opanowania mowy przetykowej wg Pruszewicza.	P7S_WG

	Posiada podstawową wiedzę z zakresy psychoonkologii osób z nowotworami głowy i szyi.	
L2.W.13	w pogłębionym stopniu zaburzenia mowy w: afazji, dyzartriii, niedokształceniu mowy w związku ze zróżnicowanymi przyczynami: niedosłuchem, mózgowym uszkodzeniem i/lub dysfunkcją, niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem	P7S_WG
L2.W.14	w pogłębionym stopniu przyczyny, objawy oraz rodzaje uszkodzeń słuchu oraz definiuje podstawowe pojęcia z zakresu audiologii. Potrafi opisać metody diagnozowania niedosłuchu, zasady funkcjonowania sprzętu i aparatury stosowanej w diagnostyce zaburzeń słuchu.	P7S_WG
L2.W.15	w pogłębionym stopniu zasady funkcjonowania implantu słuchowego, aparatu słuchowego, implantu Baha	P7S_WG
L2.W.16	w pogłębionym stopniu wiedzę dotycząca zaburzeń procesu komunikacji werbalnej u osób z zaburzeniami słuchu oraz możliwości terapeutyczne stosowane w leczeniu zaburzeń narządu słuchu	P7S_WG
L2.W.17	w pogłębionym stopniu metodologię pisania pracy magisterskiej, zasady tworzenia prac badawczych i poglądowych	P7S_WK
L2.W.18	w pogłębionym stopniu zasady przygotowania prezentacji pracy magisterskiej i zasady przeprowadzenia egzaminu magisterskiego, jest przygotowany do odpowiedzi ustnej z zakresu materiału przewidzianego w toku studiów	P7S_WK
L2.W.19	w pogłębionym stopniu terminologię specjalistyczną z zakresu logopedii i dziedzin pokrewnych na poziomie umożliwiającym korzystanie z materiałów specjalistycznych w języku angielskim do celów zawodowych oraz podstawowe narzędzia pomocne w pracy tłumacza	P7S_WG

L2.W.20	w pogłębionym stopniu język i zwroty charakterystyczne dla artykułu naukowego na poziomie umożliwiającym korzystanie z materiałów specjalistycznych w języku angielskim z zakresu logopedii i dziedzin pokrewnych do celów zawodowych	P7S_WG
L2.W.21	w pogłębionym stopniu wiedzę merytoryczną i metodologiczną na temat wybranego zagadnienia badawczego i opracowywania przykładowych zbiorów danych	P7S_WK
L2.W.22	w pogłębionym stopniu anatomie i fizjologię jamy ustnej, gardła i górnego odcinka przewodu pokarmowego, a także Identyfikuje i opisuje objawy zaburzeń połykania	P7S_WG
L2.W.23	w pogłębionym stopniu rozpoznania medyczne stosowane w klasyfikacji zaburzeń połykania, rozumie różnicę pomiędzy zaburzeniami połykania, dysfunkcjami połykania, zaburzeniami karmienia, zaburzeniami odżywiania	P7S_WG
L2.W.24	w pogłębionym stopniu patomechanizm powstawania zaburzeń połykania, zasady przeprowadzania testów przesiewowych, wskazania do rozszerzenia diagnostyki o badania instrumentalne, metody leczenia i rehabilitacji dysfagii, a także metody terapeutyczne: kompensacyjne, adaptacyjne i restytucyjne	P7S_WG
L2.W.25	w pogłębionym stopniu anatomie i fizjologię jamy ustnej, gardła i górnego odcinka przewodu pokarmowego.	P7S_WG
L2.W.26	w pogłębionym stopniu kryteria klasyfikacji zaburzeń u chorych z rozszczepem wargi i podniebienia oraz Identyfikuje i opisuje objawy językowe i pozajęzykowe charakterystyczne dla nabytych zaburzeń mowy u dziecka z rozszczepem	P7S_WG
L2.W.27	w pogłębionym stopniu psychologiczne i psychiatryczne podstawy logopedii: posiada wiedzę w zakresie niepełnosprawności intelektualnej, zaburzeń zachowania, zaburzeń osobowości, zaburzeń nastroju, zaburzeń nerwicowych, zaburzeń odżywiania się itd.; posiada wiedzę w zakresie badań psychiatrycznych, zasad diagnostyki, badań dodatkowych oraz roli badań psychologicznych w diagnozie psychiatrycznej.	P7S_WG

L2.W.28	w pogłębionym stopniu zaburzenia anatomii i czynności w obrębie narządu artykulacyjnego, mogące skutkować wystąpieniem wad wymowy	P7S_WG
L2.W.29	w pogłębionym stopniu zagadnienia genetyki człowieka ze szczególnym uwzględnieniem diagnostyki mutacji genowych i chromosomowych odpowiedzialnych za choroby dziedziczne, metody ich wykrywania oraz czynniki genetyczne w etiologii chorób różnych układów – w szczególności choroby mające wpływ na rozwój mowy i języka;	P7S_WG
L2.W.30	w pogłębionym stopniu temat anatomii i fizjologii, rozwoju i higieny narządu głosu; Identyfikuje i opisuje objawy zaburzeń głosu oraz dysfagii.	P7S_WG
L2.W.31	w pogłębionym stopniu rozpoznania medyczne stosowane w klasyfikacji zaburzeń głosu i metody ich diagnozowania; temat patomechanizmu powstawania zaburzeń głosu organicznych i czynnościowych, o podłożu neurogennym, przeprowadzenia diagnostyki zaburzeń głosu oraz metod leczenia, rehabilitacji dysfonii i rokowań	P7S_WG
L2.W.32	w pogłębionym stopniu szczegółowe przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym normy krajowe i międzynarodowe; metody oceny ryzyka zawodowego oraz zna procedury identyfikacji zagrożeń w miejscu pracy	P7S_WK
L2.W.33	w pogłębionym stopniu podstawowe psycholingwistyczne aspekty nabywania i używania języka migowego; zasady komunikacji wizualno-przestrzennej, które są kluczowe dla efektywnego posługiwania się językiem migowym.	P7S_WG
UMIEJĘTNOŚCI		
L2.U.01	we właściwy sposób oceniać, krytycznie analizować, syntetyzować i interpretować objawy językowe charakterystyczne dla zaburzonego rozwoju mowy i nabytych zaburzeń mowy, a także wyniki badań aparaturowych oraz logopedycznych testów diagnostycznych	P7S_UW

L2.U.02	dobierać i stosować właściwe metody i narzędzia w podejmowanych zadaniach terapeutyczno- logopedycznych, posługiwać się wyspecjalizowaną aparaturą badawczą i zaawansowanymi technikami nformacyjno-komunikacyjnymi (ICT) w celu pozyskiwania lub analizy danych	P7S_UW
L2.U.03	w sposób zgodny z przyjętymi standardami komunikacyjnymi stosowanymi w opiece logopedycznej i medycznej przekazywać pacjentowi i/lub jego opiekunom informacje o stanie jego mowy, określać zasady i warunki współpracy, przedstawiać program postępowania logopedycznego	P7S_UK
L2.U.04	wyszukiwać przydatne informacje w tekstach źródłowych w języku polskim i w języku obcym, analizować i interpretować przedstawione w nich fakty, posługiwać się polską i obcojęzyczną terminologią specjalistyczną z zakresu językoznawstwa i logopedii, a także formułować opinie i właściwie je argumentować w języku polskim i języku obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7S_UK
L2.U.05	odpowiednio i samodzielnie planować postępowanie diagnostyczne i profilaktyczne w logopedii, dokumentować zajęcia logopedyczne, opracowywać i realizować działania terapeutyczne i usprawniające, uwzględniające możliwości i potrzeby pacjenta, a także oceniać skuteczność stosowanych metod i weryfikować je w zależności od efektów	P7S_UO
L2.U.06	pracować jako logopeda w zespole, współpracować z lekarzem, psychologiem i pedagogiem w zakresie stawiania diagnozy oraz planowania i weryfikowania terapii logopedycznej	P7S_UO
L2.U.07	ocenić poziom swojej wiedzy, dokonać samooceny własnych umiejętności i kompetencji, uzupełniać je i doskonalić, w szczególności w zakresie wybranej specjalizacji logopedycznej	P7S_UU
L2.U.08	we właściwy sposób oceniać, krytycznie analizować, syntetyzować i interpretować objawy pozajęzykowe, uwarunkowane patologicznymi procesami zachodzącymi w narządach mowy, głosu i słuchu, charakterystyczne dla zaburzonego rozwoju mowy i nabytych zaburzeń mowy, a także wyniki medycznych badań laboratoryjnych i aparaturowych; rzeczowo i zrozumiale przekazywać pacjentowi i/lub jego opiekunom informacje dotyczące biologicznych aspektów jego mowy	P7S_UW, P7S_UK

L2.U.09	krytycznie analizować i interpretować objawy pozajęzykowe, uwarunkowane procesami psychicznymi, charakterystyczne dla zaburzonego rozwoju mowy i nabytych zaburzeń mowy, a także wyniki badań psychologicznych, przeprowadzonych przez innych specjalistów oraz orzeczenia psychologów; potrafi rzeczowo i zrozumiale przekazywać pacjentowi i/lub jego opiekunom informacje dotyczące biologicznych aspektów jego mowy.	P7S_UW, P7S_UK,
L2.U.10	interpretować objawy zachowań pacjenta oraz wyniki medycznych badań laboratoryjnych i aparaturowych stosowanych w diagnostyce medycznej	P7S_UW
L2.U.11	Opracowywać i realizować w ramach ćwiczeń działania usprawniające, uwzględniając możliwości i potrzeby pacjenta oraz moment terapeutyczny, wykorzystując czynnie wiedzę z zakresu zmian funkcji narządów po operacji laryngektomii. Umie uwzględnić w terapii logopedycznej ćwiczenia usprawniające połykanie. Student potrafi przeprowadzić wywiad logopedyczny dla pacjentów po laryngektomii całkowitej, rozumiejąc zasadność poszczególnych pytań i wysnuwając wnioski do postępowania terapeutycznego.	P7S_UW
L2.U.12	współpracować z lekarzem w zakresie oceny predyspozycji do opanowania głosu przetokowego i rekomendacji w zakresie doboru metody rehabilitacji głosu. Student umie odczytać informacje zawarte w rozpoznaniu medycznym dokonany przez otolaryngologa lub foniatrę. Na tej podstawie dostosowuje swoje działania terapeutyczne do indywidualnych potrzeb pacjenta	P7S_UK
L2.U.13	samodzielnie zaplanować oraz przeprowadzić proces postępowania logopedycznego u osób z zaburzeniami głosu i mowy oraz zaplanować i wdrożyć postępowanie logopedyczne u osób z zaburzeniami narządu słuchu i mowy	P7S_UK
L2.U.14	przewodzą dokumentację medyczną procesu diagnostyczno-terapeutycznego i stosowanych metod rehabilitacji, służącą monitorowaniu efektów prowadzonej terapii zaburzeń mowy i słuchu	P7S_UW

L2.U.15	zrozumieć i uszanować uwarunkowania kulturowe osób niesłyszących.	P7S_UK
L2.U.16	wykonać i zinterpretować badania audiometryczne i na ich podstawie zaplanować oraz przeprowadzić proces postępowania logopedycznego u osób z zaburzeniami głosu i mowy pochodzenia audiologicznego	P7S_UW
L2.U.17	przygotować i wygłosić referaty związane z tematyką realizowanej pracy magisterskiej oraz brać udział w dyskusjach po prezentacji referatów	P7S_UW
L2.U.18	zreferować artykuł oryginalny z piśmiennictwa zagranicznego dotyczący tematyki jego pracy magisterskiej, napisać pracę magisterską, konstruować metodologię pracy magisterskiej, interpretować uzyskane wyniki	P7S_UW
L2.U.19	tłumaczyć teksty specjalistyczne z zakresu logopedii i dziedzin pokrewnych z języka polskiego na angielski i języka angielskiego na polski i wykorzystać podstawowe strategie i narzędzia translatorskie	P7S_UW
L2.U.20	wykorzystać wiedzę teoretyczną i metodologiczną w zakresie językowo-komunikacyjnym i logopedycznym w planowaniu własnej pracy badawczej (w związku z planowaniem i opracowywaniem wyników badań do pracy magisterskiej oraz opracowywaniem pracy magisterskiej); umie samodzielnie stawiać hipotezy badawcze i je weryfikować, stosując właściwe metody i narzędzia badawcze.	P7S_UW
L2.U.21	prezentować stan wiedzy na podstawie literatury przedmiotu, opisywać badania własne, formułować wnioski z badań; umie zestawić literaturę przedmiotu oraz umie opracować spis treści, odsyłacze, przypisy, aneksy.	P7S_UW
L2.U.22	odczytać informacje zawarte w rozpoznaniu medycznym dokonanym przez laryngologa/foniatrę /gastrologa/ neurologa; zauważyć niepokojące objawy świadczące o ryzyku penetracji / aspiracji u chorego z zaburzeniami połykania	P7S_UW

L2.U.23	<p>samodzielnie przeprowadzić testy przesiewowe. Przeprowadzić wywiad logopedyczny, obserwację logopedyczną pacjenta, osłuchanie stetoskopem. Potrafi ocenić stan pacjenta i konieczność podjęcia pogłębionych interwencji diagnostycznych</p>	P7S_UW
L2.U.24	<p>pracować w zespole z innym logopedą, lekarzem (otolaryngologiem, foniatrą, gastrologiem, chirurgiem, neurologiem), fizjoterapeutą, dietetykiem w zakresie diagnozy i terapii pacjenta</p>	P7S_UK
L2.U.25	<p>samodzielnie zdobywać informacje i rozwijać umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w językach polskim oraz obcych) oraz nowoczesnych technologii (tu: dotyczy głównie wiedzy z zakresu logopedii oraz medycyny)</p>	P7S_UW
L2.U.26	<p>Przeprowadzić wywiad logopedyczny; prowadzić obserwację logopedyczną pacjenta z rozszczepem wargi i podniebienia, ocenić stan pacjenta; prowadzić notatki z obserwacji pacjenta</p>	P7S_UW
L2.U.27	<p>Przeprowadzić ocenę anatomii i czynności w obrębie narządu artykulacyjnego oraz wytyczyć indywidualny plan terapii logopedycznej wad wymowy</p>	P7S_UW
L2.U.28	<p>przeprowadzić i zinterpretować u pacjenta z zaburzeniami głosu i połykania: wywiad, testy diagnostyczne w kierunku zaburzeń głosu dostępne w gabinecie logopedy; odczytać informacje zawarte w rozpoznaniu medycznym dokonanym przez laryngologa/foniatrę</p>	P7S_UW
L2.U.29	<p>Student potrafi zauważyć objawy świadczące o zaburzeniach głosu.</p>	P7S_UW
L2.U.30	<p>W sposób zgodny z przyjętymi standardami komunikacyjnymi w opiece logopedycznej i medycznej przeprowadzić rozmowę z pacjentem na temat profilaktyki chorób narządu głosu; Wykorzystuje wiedzę do planowania terapii logopedycznej i sprawowania opieki okołoperacyjnej i ambulatoryjnej nad pacjentami z zaburzeniami głosu.</p>	P7S_UW

L2.U.31	Zaobserwować cechy dysmorfii oraz chorób i zespołów genetycznych, które mogą rzutować na rozwój mowy i komunikacji	P7S_UW
L2.U.32	prować podstawową komunikację w języku migowym, w tym przedstawiać się, zadawać proste pytania i odpowiadać na nie	P7S_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
L2.K.01	krytycznej oceny teorii i metod stosowanych w logopedii, a także do formułowania i proponowania własnych rozwiązań w prowadzeniu badań logopedycznych oraz w postępowaniu diagnostyczno- terapeutycznym	P7S_KK
L2.K.02	podejmowania odpowiedzialnych działań diagnostyczno- terapeutycznych, mając świadomość zależności między skutecznością działania a wyborem właściwej metody terapii	P7S_KO
L2.K.03	umiejętnego rozpoznania sytuacji emocjonalno- społecznej pacjenta i jego rodziny, a także rozwiązania trudności wynikających z tej sytuacji, będąc świadomym praw pacjenta i respektując je	P7S_KO
L2.K.04	postępowania się językiem ojczystym zgodnie z zasadami etykiety językowej i dostosowywania doboru środków językowych do sytuacji oraz możliwości i statusu odbiorcy, przyczyniając się do promocji poprawnej polszczyzny	P7S_KO
L2.K.05	prowadzenia samodzielnych badań logopedycznych w dyscyplinie językoznawstwa z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych i postępu nauki, a także rozwijania własnego dorobku naukowego	P7S_KR

L2.K.06	przestrzegania zasad etyki zawodowej, a także promowania wzorców poprawnej polszczyzny, poprawnej wymowy oraz działań z zakresu profilaktyki logopedycznej	P7S_KR
L2.K.07	krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności z zakresu nauk medycznych, a także odpowiedzialnego korzystania ze swoich kompetencji w tym zakresie w postępowaniu diagnostyczno-terapeutycznym	P7S_KK P7S_KO
L2.K.08	Nawiązuje empatyczny kontakt z pacjentem; przejawia pozytywną postawę w stosunku do osób przewlekle chorych; dostrzega, poprawnie analizuje i pomaga w skutecznym rozwiązywaniu trudności emocjonalno-społecznych pacjentów z zaburzonym rozwojem mowy lub z nabytymi zaburzeniami mowy; posiada umiejętność rozumienia sytuacji emocjonalno-społecznej pacjenta i jego rodziny	P7S_KO
L2.K.09	odpowiedzialności za podejmowane działania diagnostyczno-terapeutyczne i rozumie ich ogromną rolę dla funkcjonowania społecznego pacjenta.	P7S_KR
L2.K.10	współpracy z lekarzami różnych specjalizacji, pielęgniarkami, psychologami, fizjoterapeutami oraz pracownikami administracyjnymi ochrony zdrowia w celu uzyskania jak najwyższych efektów prowadzonej terapii zaburzeń mowy	P7S_KK
L2.K.11	Przestrzegania tajemnicy zawodowej, praw pacjenta w tym prawa do rzetelnej informacji na temat proponowanego postępowania diagnostyczno-terapeutycznego	P7S_KR
L2.K.12	kontynuacji nauki przez całe życie zawodowe w celu stałego uaktualniania wiedzy i umiejętności zawodowych.	P7S_KR
L2.K.13	Kulturalnego i merytorycznego brania udziału w dyskusji na temat prezentowanych wystąpień, a także publicznego wygłoszenia referatu/prezentacji na podstawie swojej pracy magisterskiej	P7S_KO

L2.K.14	uczestniczenia w komunikacji zawodowej w języku angielskim, aktywnego doskonalenia kompetencji językowych w celu podnoszenia kompetencji zawodowych	P7S_KO
L2.K.15	współpracy z zespołem, organizowania pracy własnej	P7S_KK
L2.K.16	Określania poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ich uzupełnienia i doskonalenia i dąży do tego, dokonuje samooceny własnych umiejętności i kompetencji	P7S_KR
L2.K.17	przestrzegania przepisów określających prawa pacjenta i respektowania praw pacjenta.	P7S_KR
L2.K.18	Prowadzenia działań diagnostyczno-terapeutycznych w zakresie zaburzeń artykulacji u pacjentów w każdym wieku	P7S_KK
L2.K.19	przestrzega zasad etyki w komunikacji z osobami Głuchymi, w tym zasad poufności i szacunku dla odmienności kulturowej.	P7S_KR, P7S_KO

Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się oraz punkty ECTS	
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90 ECTS
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach przedmiotów fakultatywnych	29,5 ECTS
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	5,5 ECTS
Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych	Na I i II roku studenci kierunku Logopedia ogólna i kliniczna zobowiązani są do odbycia praktyk zawodowych logopedyczno-pedagogicznych w wymiarze 120 godzin. Praktyczna nauka zawodu odbywa się po okiem doświadczonych logopedów i innych specjalistów w zakładach i klinikach WUM, a także poza Uczelnią – w placówkach oświatowych, takich jak szkoły podstawowe czy gabinetach logopedycznych
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	5 ECTS
Liczba godzin praktyk zawodowych	120 godzin
Liczba z zajęcia z wychowania fizycznego	0 godzin
Udział liczby punktów ECTS przypisanych do poszczególnych dyscyplin w liczbie wszystkich punktów ECTS, koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie ze wskazaniem dyscypliny wiodącej	Dyscyplina wiodąca – Nauki medyczne – 88% nauki humanistyczne 22%
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia	Studia na kierunku Logopedia Ogólna i Kliniczna trwają 2 lata (4 semestry) oraz kończą się napisaniem pracy magisterskiej i egzaminem dyplomowym. Absolwent uzyskuje dyplom oraz tytuł magistra (poziom VII Polskiej Ramy Kwalifikacji). Przez ten czas studenci zobowiązani są uzyskać 90 punktów ECTS. Absolwent ma możliwość dalszego kształcenia na studiach trzeciego stopnia.

2. Charakterystyka kierunku

Kształcenie na kierunku Logopedia Ogólna i Kliniczna prowadzone jest w oparciu o zasady Regulaminu Studiów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, zgodnie z wymogami:

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742z późn. zm.);
2. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2787 z późn. zm.);
3. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 roku w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 października 2022 roku w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2202);
5. Rozporządzenia Min. Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218)
6. Kryteria oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Kierunek Logopedia ogólna i kliniczna został utworzony na podstawie Uchwały Senatu nr 161 Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 30 listopada 2009 r. To unikatowe studia realizowane od 2011 roku przez I Wydział Lekarski Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego we współpracy z Wydziałem Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Od roku 2021 studia na kierunku Logopedia ogólna i kliniczna prowadzone są na Wydziale Lekarsko-Stomatologicznym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Studia na kierunku Logopedia ogólna i kliniczna trwają 2 lata, tj. 4 semestry. Są to studia o profilu ogólnoakademickim, drugiego stopnia (P7 Polskiej Ramy Kwalifikacji). Podczas toku studiów realizowany jest program, podczas którego student uzyskuje 90 ECTS.

Studia drugiego stopnia na kierunku Logopedia ogólna i kliniczna rozwijają i pogłębiają wiedzę oraz umiejętności zdobyte na studiach pierwszego stopnia. Program kładzie duży nacisk na zaawansowaną diagnostykę i terapię różnorodnych zaburzeń mowy, języka, komunikacji i zaburzeń funkcji połykania. Absolwenci są przygotowani do pracy z pacjentami w różnym wieku, z różnymi typami zaburzeń, w tym z pacjentami wymagającymi złożonych klinicznie oddziaływań diagnostyczno-terapeutycznych.

Kierunek studiów logopedia ogólna i kliniczna należy do dyscyplin naukowych: nauki medyczne. Absolwent posiada wiedzę na temat medycyny, pedagogiki i dydaktyki wczesnoszkolnej, kwalifikacji wad wymowy, postępowania w przypadku opóźnionego rozwoju mowy i usprawnienia narządów artykulacyjnych, wczesnej interwencji logopedycznej. W podstawowym zakresie: diagnostyki i terapii chorych z zaburzeniami połykania i niewydolnością podniebienneo-gardłową, zaburzeniami mowy o podłożu neurologicznym, przyczyn niedosłuchu, powstawania głosu zastępczego u pacjentów po całkowitym usunięciu krtani; terapii pacjentów po zabiegu tracheotomii; rehabilitacji pacjentów z zaburzeniami karmienia; nauki prawidłowych zasad emisji głosu i higieny głosu; terapii czynności w obrębie narządu żucia wpływających na morfologię jamy ustnej i artykulację. We współpracy z lekarzem, psychologiem i pedagogiem może ustalać metody oraz tryb postępowania terapeutycznego w zakresie komunikacji werbalnej i niewerbalnej. Studenci poznają również zasady pracy diagnostyczno-terapeutycznej z pacjentami neurologicznymi, onkologicznymi z chorymi z dysfagia ustno-gardłową.

W ramach studiów realizowanych jest 120 godzin praktyk zawodowych logopedyczno-pedagogicznych na różnych oddziałach w szpitalach, poradniach, szkole podstawowej, poradni logopedycznej.

Potrzeby społeczno-gospodarcze

- a) Obecne dane epidemiologiczne oraz rosnąca świadomość społeczna dotycząca problemów logopedycznych i możliwych form pomocy rehabilitacyjnej zaburzeń mowy i połykania wskazują na rosnące zapotrzebowanie na wysoko wykwalifikowanych logopedów. Wzrost liczby dzieci i dorosłych z zaburzeniami mowy, języka oraz komunikacji stawia przed systemem opieki zdrowotnej i edukacyjnej konieczność kształcenia profesjonalistów zdolnych do diagnozowania i terapii tych zaburzeń, co ma kluczowe znaczenie dla poprawy jakości życia pacjentów oraz ich integracji społecznej. Wczesne wykrywanie zaburzeń takich jak dyslalia, dysleksja, opóźniony rozwój mowy czy autyzm oraz szybko wprowadzana interwencja logopedyczna są kluczowe dla prawidłowego rozwoju społecznego i edukacyjnego pacjentów w wieku rozwojowym. Starzejące się społeczeństwo, rozwój technik i metod leczenia powodują, że stale rośnie grupa pacjentów wymagających objęcia świadczeniami zdrowotnymi z zakresu logopedii. Wykwalifikowani logopedzi są niezbędni do procesu diagnostyki i terapii tych pacjentów.

b) Potencjalne miejsca pracy poszukujące absolwentów kierunku:

Absolwenci kierunku mogą znaleźć zatrudnienie w publicznych i prywatnych placówkach ochrony zdrowia, takich jak szpitale i przychodnie specjalistyczne, zakłady opiekuńczo-lecznicze, ośrodki zdrowia. Mogą także pracować w przedszkolach, szkołach, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, ośrodkach rehabilitacyjnych oraz w instytucjach zajmujących się edukacją specjalną. Dodatkowo, logopedzi mogą prowadzić własne gabinety terapeutyczne. Konieczność zatrudniania bądź posiadania możliwości wykonywania konsultacji logopedycznych dotyczy oddziałów szpitalnych takich jak: neonatologia, laryngologia (program wszczepiania implantów ślimakowych), neurologia, rehabilitacja neurologiczna.

Nauka, badania, infrastruktura

- a) Główne kierunki badań naukowych prowadzonych na kierunku Logopedia Ogólna i Kliniczna Prowadzone są intensywne badania naukowe, koncentrujące się na kilku kluczowych obszarach, które mają na celu zarówno rozwój teoretyczny, jak i praktyczne zastosowanie wiedzy w dziedzinie diagnostyki i terapii logopedycznej. Badania te obejmują szeroki zakres tematów, w tym dysfagię ustno-gardłową, metody instrumentalne oceny funkcji połykania, zaburzenia mowy i połykania w chorobach neurologicznych, głos zastępczy u pacjentów po laryngektomii i inne.

Warszawski Uniwersytet Medyczny oferuje dostęp do nowoczesnych laboratoriów i pracowni diagnostycznych. Studenci mają możliwość uczestniczenia w projektach badawczych, co pozwala im na rozwijanie umiejętności analitycznych i badawczych. Uczelnia wspiera również rozwój zawodowy poprzez organizowanie konferencji, warsztatów oraz szkoleń specjalistycznych.

3. Łączna liczba godzin i ECTS w ramach cyklu kształcenia

Studia drugiego stopnia(stacjonarne) na kierunku Logopedia ogólna i kliniczna trwają nie mniej niż 2 lata (4 semestrów) i kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego magistra. Studia na kierunku obejmują **godzin 2250** dydaktycznych, w tym **1126** godzin w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i **1126** godzin w ramach samokształcenia. Uzyskanie dyplomu magistra wymaga zdobycia przez studenta **90** punktów ECTS. Student kierunku Logopedia ogólna i kliniczna drugiego stopnia, jest zobligowany do odbycia praktyk zawodowych logopedyczno-pedagogicznych w wymiarze **120** godzin oraz przygotowania i obrony pracy magisterskiej.

4. Sylwetka absolwenta

Absolwent studiów drugiego stopnia na kierunku Logopedia ogólna i kliniczna jest wysoko wykwalifikowanym specjalistą, gotowym do pracy w różnorodnych placówkach medycznych, oświatowych oraz terapeutycznych. Posiada wszechstronną wiedzę i umiejętności niezbędne do diagnozowania i terapii zaawansowanych zaburzeń mowy, języka i komunikacji, a także zaburzeń połykania. Absolwent nie dostaje poświadczenia posiadania przygotowania pedagogicznego.

Absolwent potrafi: ustalać strategię postępowania diagnostycznego; dokonać właściwej interpretacji wyników badań; dokonać (samodzielnie lub jako członek zespołu) programowania postępowania terapeutycznego; przeprowadzić podstawowe metody i techniki badań logopedycznych, przede wszystkim badań przesiewowych wśród dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, których celem jest wskazanie dzieci z zaburzeniami mowy; dokonać opisu i klasyfikacji wad wymowy oraz podjąć się usprawniania narządów artykulacyjnych i usuwania wad wymowy; interpretować wstępnie rozpoznanie kliniczne w świetle badań dodatkowych; podejmować decyzję o skierowaniu chorego na leczenie specjalistyczne.

Absolwent zna i rozumie: anatomię narządów oraz wpływ zmiany ich morfologii towarzyszący stanom chorobowym za szczególnym uwzględnieniem narządu mowy; podstawy z zakresu nauk medycznych, matematyczno-fizycznych, statystyki, informatyki i psychologii w zakresie niezbędnym dla wykonywania badań diagnostycznych narządu mowy i właściwego stosowania terapii; funkcje organizmu oraz jego narządów; epidemiologiczne czynniki ryzyka (genetycznych, medycznych, psychologicznych, behawioralnych itp.) oraz etiologię i przebieg schorzeń prowadzących do zaburzeń mowy; metody i techniki badań logopedycznych, w tym badań przesiewowych dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, opis i klasyfikację wad wymowy oraz zasady prowadzenia terapii logopedycznej w zakresie usuwania wad mowy; rozpoznaje problemy związane z lingwistycznymi aspektami zaburzeń mowy; podstawowy metod terapii psychologicznej; zasady działania opieki rehabilitacyjnej w przypadku schorzeń narządu mowy; wskazania i przeciwwskazania do stosowania konkretnych metod terapii, objawach ubocznych, potencjalnych zalet i wad poszczególnych metod;

Absolwent jest biegły w rozpoznawaniu i terapii zaburzeń mowy wynikających z uszkodzeń mózgu, chorób neurodegeneracyjnych oraz innych zaburzeń neurologicznych i psychicznych. Dzięki wiedzy z zakresu neurologii, neuropsychologii oraz psychiatrii, jest w stanie skutecznie współpracować z interdyscyplinarnymi zespołami medycznymi. Jest przygotowany do pracy z pacjentami z wadami słuchu, autyzmem, rozszczepami podniebienia i warg, a także z różnymi rodzajami niepełnosprawności intelektualnej. Posiada umiejętności w zakresie stosowania metod komunikacji wspomagającej i alternatywnej, co jest niezbędne w pracy z osobami mającymi trudności z komunikacją werbalną. Dzięki zaawansowanej wiedzy z audiologii i foniatry, absolwent potrafi diagnozować problemy związane ze słuchem oraz zaburzeniami głosu, a także prowadzić

rehabilitację głosu, czy wprowadzać metody głosu zastępczego po zabiegach takich jak laryngektomia.

Absolwent jest przygotowany do prowadzenia badań naukowych w dziedzinie logopedii. Posiada umiejętności metodologiczne i statystyczne niezbędne do planowania i przeprowadzania badań, analizy danych oraz interpretacji wyników, co jest istotne dla prowadzenia samodzielnych projektów badawczych i przygotowywania pracy magisterskiej

Dzięki praktykom logopedyczno-pedagogicznym realizowanym w placówkach medycznych, oświatowych oraz terapeutycznych, absolwent posiada bogate doświadczenie kliniczne. Potrafi pracować z pacjentami w różnych kontekstach, stosując zdobyte umiejętności w praktyce pod okiem doświadczonych specjalistów

Absolwent jest gotów do pracy w różnego typu placówkach medycznych oraz oświatowych, współpracy z innymi specjalistami, z pacjentami i ich rodzinami. Potrafi wykonywać samodzielnie zawód logopedy zgodnie z zasadami medycyny opartej na faktach. Umie nawiązywać kontakt zarówno z chorym i jego rodziną jak i członkami zespołu leczącego w celu stworzenia właściwych warunków do efektywnego leczenia. Zna zasady postępowania profilaktycznego, w tym również popularyzacji wiedzy na temat czynników ryzyka zaburzeń mowy i zachowań prozdrowotnych.

Opis infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia na kierunku Logopedia ogólna i kliniczna

Kształcenie na kierunku Logopedia ogólna i kliniczna wymaga aparatury i infrastruktury, która umożliwia realizację programu studiów zgodnie z najwyższymi standardami edukacyjnymi i medycznymi.

Pracownie diagnostyki instrumentalnej są wyposażone w najnowszy sprzęt diagnostyczny, w tym nasofiberoskopy, aparaturę do programowania procesorów dźwięku aparatów słuchowych, pracownie i gabinety logopedyczne, możliwość wykonywania Videofluoroskopii na aparacie skopii RTG.

Pracownie te umożliwiają studentom praktyczne ćwiczenia oraz symulacje procedur diagnostycznych pod nadzorem. Sale wykładowe i seminaryjne są wyposażone w nowoczesny sprzęt audiowizualny, umożliwiający prowadzenie interaktywnych zajęć oraz prezentacji multimedialnych. Pracownie komputerowe są wyposażone w nowoczesne komputery z odpowiednim oprogramowaniem specjalistycznym. Dostęp do wysokiej jakości oprogramowania pozwala studentom na praktyczne zapoznanie się z technologiami używanymi w codziennej pracy logopedy.

Skrócony opis wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych posiadanych przez absolwenta kierunku Logopedia ogólna i kliniczna

Wiedza

1. W pogłębionym stopniu zna i rozumie zasady diagnostyki słuchu oraz jego znaczenie w procesie terapii logopedycznej.
2. W pogłębionym stopniu zna i rozumie zaburzenia głosu oraz metody ich diagnostyki i terapii, w tym rehabilitację po zabiegach takich jak laryngektomia.
3. W pogłębionym stopniu zna i rozumie zasady prowadzenia badań naukowych w dziedzinie logopedii, w tym metodologię i statystykę niezbędną do analizy i interpretacji danych.

4. - W pogłębionym stopniu zna i rozumie psychologiczne aspekty zaburzeń mowy i języka, co pozwala na efektywną terapię pacjentów z zaburzeniami psychologicznymi.
5. W pogłębionym stopniu zna i rozumie metody pracy z pacjentami z wadami słuchu oraz zaburzeniami ze spektrum autyzmu, co pozwala na dostosowanie terapii do indywidualnych potrzeb tych pacjentów.
6. W pogłębionym stopniu zna i rozumie metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej, co jest niezbędne w pracy z osobami, które mają trudności z komunikacją werbalną.
7. W pogłębionym stopniu zna i rozumie kulturowe, etyczne i pragmatyczne aspekty komunikacji interpersonalnej oraz zasady etyki zawodowej w pracy logopedy.
8. W pogłębionym stopniu zna i rozumie budowę oraz funkcjonowanie układu nerwowego, co jest niezbędne do diagnozowania i terapii zaburzeń mowy wynikających z uszkodzeń neurologicznych.
9. W pogłębionym stopniu zna i rozumie różnorodne zaburzenia mowy i języka, takie jak afazja, dyzartria, mowa niepełna oraz zaburzenia głosu, oraz metody ich diagnozowania i terapii.
10. W pogłębionym stopniu zna i rozumie neurologiczne podstawy zaburzeń mowy, co umożliwia pracę z pacjentami z uszkodzeniami mózgu, chorobami neurodegeneracyjnymi i innymi zaburzeniami neurologicznymi.

Umiejętności

1. Potrafi we właściwy sposób oceniać, krytycznie analizować, syntetyzować i interpretować objawy językowe charakterystyczne dla zaburzonego rozwoju mowy oraz nabytych zaburzeń mowy, a także wyniki badań aparaturowych i logopedycznych testów diagnostycznych.
2. Potrafi dobierać i stosować właściwe metody i narzędzia w podejmowanych zadaniach terapeutyczno-logopedycznych, posługując się wyspecjalizowaną aparaturą badawczą oraz zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi w celu pozyskiwania i analizy danych.
3. Potrafi w sposób zgodny z przyjętymi standardami komunikacyjnymi stosowanymi w opiece logopedycznej i medycznej przekazywać pacjentowi i/lub jego opiekunom informacje o stanie jego mowy, określać zasady i warunki współpracy oraz przedstawiać program postępowania logopedycznego.
4. Potrafi wyszukiwać przydatne informacje w tekstach źródłowych w języku polskim i obcym, analizować i interpretować przedstawione w nich fakty, posługiwać się polską i obcojęzyczną terminologią specjalistyczną z zakresu językoznawstwa i logopedii oraz formułować opinie i właściwie je argumentować w języku polskim i obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
5. Potrafi odpowiednio i samodzielnie planować postępowanie diagnostyczne i profilaktyczne w logopedii, dokumentować zajęcia logopedyczne, opracowywać i realizować działania terapeutyczne i usprawniające, uwzględniając możliwości i potrzeby pacjenta, a także oceniać skuteczność stosowanych metod i weryfikować je w zależności od efektów.
6. Potrafi pracować jako logopeda w zespole, współpracować z lekarzem, pielęgniarką, fizjoterapeutą, psychologiem i pedagogiem w zakresie stawiania diagnozy oraz planowania i weryfikowania terapii logopedycznej.
7. Potrafi ocenić poziom swojej wiedzy, dokonać samooceny własnych umiejętności i kompetencji, uzupełniać je i doskonalić, w szczególności w zakresie wybranej specjalizacji logopedycznej.

8. Potrafi prowadzić dokumentację medyczną procesu diagnostyczno-terapeutycznego i stosowanych metod rehabilitacji, służącą monitorowaniu efektów prowadzonej terapii zaburzeń mowy i słuchu.

Kompetencje społeczne:

1. Jest gotów do krytycznej oceny teorii i metod stosowanych w logopedii oraz do formułowania i proponowania własnych rozwiązań w prowadzeniu badań logopedycznych oraz w postępowaniu diagnostyczno-terapeutycznym.
2. Jest gotów do podejmowania odpowiedzialnych działań diagnostyczno-terapeutycznych, mając świadomość zależności między skutecznością działania a wyborem właściwej metody terapii.
3. Jest gotów do umiejętnego rozpoznania sytuacji emocjonalno-społecznej pacjenta i jego rodziny oraz do rozwiązywania trudności wynikających z tej sytuacji, będąc świadomym praw pacjenta i respektując je.
4. Jest gotów do prowadzenia samodzielnych badań logopedycznych w dyscyplinie językoznawstwa, uwzględniając zmieniające się potrzeby społeczne i postęp nauki, a także rozwijania własnego dorobku naukowego.
5. Jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz promowania wzorców poprawnej polszczyzny, poprawnej wymowy i działań z zakresu profilaktyki logopedycznej.
6. Jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności z zakresu nauk medycznych oraz odpowiedzialnego korzystania ze swoich kompetencji w postępowaniu diagnostyczno-terapeutycznym.
7. Jest gotów do nawiązywania empatycznego kontaktu z pacjentem, przejawiania pozytywnej postawy wobec osób przewlekle chorych oraz pomagania w rozwiązywaniu trudności emocjonalno-społecznych pacjentów z zaburzonym rozwojem mowy lub z nabytymi zaburzeniami mowy.
8. Jest gotów do kontynuacji nauki przez całe życie zawodowe, stale uaktualniając wiedzę i umiejętności zawodowe oraz uczestniczenia w komunikacji zawodowej w języku angielskim w celu podnoszenia kompetencji zawodowych.